

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXXII. Et ait illis: Nescitis parabolam hanc? & quomodo omnes parabolam cognoscetis? Seminator ille uerbum seminat. Hi uerò siut, qui iuxta uiam [excipiunt] ubi seminatur uerbum, confestim ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

1. Sam. 2. 24.
26. & c.

Matth. 21.
Luc. 13. 19.

misionem inueniant. Quibus verbis discretè restatur, illos in spiritum sanctum peccare, quod sua peccati genus non remittitur, ut nuper vidimus. At qui horrendum est, hominem eo se peccato agnitam veritatem non recipiunt, ipsius gratiam proculcant, & salutaribus spiritibus sanctis suis recluduntur. Exempla huius iudicii in Pharaone, Saule, filijs Eli & infirmis alijs habentur, quos nulla vnquam admonitio, nullus etiam diuina ira sensus, nulla deniq; propria conscientia gestio mouere potuit, ut ex animo conuerterentur, & peccatorum remissionem inuenirent. Nomen Dei iudicium hic gradum sistere poterit. Si qui enim tales sunt, ab illis simul regnum Dei datur, & ijdem extremo excidio male pereunt. Hoc ipsum enim eodem loco Isaias docet. Cum enim dicit hoc Dei iudicium interrogaret: Quò vsq; Domine? respondetur illi: Donec vastata fuerit terra, & nemo sit qui inhabitet, et in domibus nullus sit homo, cellusq; redigatur in solitudinem. Quod autem Dominus ablegabit homines, eritq; desolatio multa in terra. Quod & ij, quos modo nominauimus, & Iudæorum genti vnuerse accidisse, historie docent. Nam non ita multis annis post Christum in caelos discessum, primò quidem continuis seditionibus attriti, tandem verò Romanorum armis pugnati fuerunt, qui euerjis vrribus terram totam vastarunt, que in hodiernum vsq; diem hanc seueritatis & maledictionis signa ostentat, & Iudæi in toto orbe dispersi, veritatem diuinitus abundè confirmant. Docent hæc, quid nostri seculi mores mereantur, quando nimis vultuaria & cacatio illa & voluntaria ignorantia, que Iudæis excidium attulit. Discamus ergo de Deo magnificè sentire, ut vero illius studio inflammati, quotidie proficiamus in Christo Iesu, cui hæc benedictio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

H O M I L I A XXXII.

Et ait illis: Nescitis parabolam hanc? & quomodo omnes parabolas cognoscetis? Seminatore ille uerbum seminat. Hi uerò sunt, qui luxuriam excipiunt ubi seminatur uerbum, confestim uenit satanas, & auferit uerbum, quod seminatum est in cordibus ipsorum.

Argumentum & usus presentia loci.

Quamuis Deus per uerbum suum omnia ea proponat, que ad nostram salutem faciunt, stat tamen non omnes salutè consequi, qui uerbum illud audiunt. Quò fit, ut multi habent an Dei uerbum sit quod prædicatur, & tandem incurabili multorum malicia offensi, illud contemnunt. Huius malo ut occurrat Christus, parabolam de semine proposuit, qua docet, si uerbum semen bonum esse, hominum autem uicio fieri, quòd non ubiq; fructu ferat: & simul que illud non sint docet, que fructum impediunt. Et licet propter incurabilem & uoluntariam Iudæorum contumaciam, parabola uerò uoluerit, eandem tamen discipulis, de uero illius sensu querentibus interpretari, quos uerò ipsos sibi ignorantie & interitus auctores esse ostendit. Audiamus ergo Christi interpretationem, ut quid nobis in audiendo Dei uerbo uel omittendum uel faciendum sit, intelligamus.

Christus discipulo iam ignorantiam perstringit.

Priusquam uerò illam aggrediar, discipulorum ignorantiam aliquo modo repræsentabo. Hic mihi finis esse uidetur, ut discipulis suam ipsorum ignorantiam ob oculos struas, & ad altioris considerationem eorum que dicturus erat, excitet. Ita uerò simul omnes nos uerbi imperitiam admonet, qui cum philautie malo inebriati nobis ipsis egregie sapere uideamur, ea præsertim dem nostre salutis rudimenta percipimus, licet per res uulgo notissimas aduermemur, hæc duo nobis obseruatu dignissima occurrunt.

Dei uerbum exponi debet.

1. Cor. 14.
1. Cor. 2.
1. Sam. 12.

Primum, Dei uerbum non modo simpliciter recitari, uerum etiam exponi, et per explanationem ditoribus applicari debere, ut singuli illud ad se pertinere intelligant. Postulat hoc partim uerbum unum præcipuus usus, qui est ut nostra institutioni et edificationi seruiat, partim ingenij imperitia, & atq; corruptio. Ut enim noster intellectus ea non capiat que sunt spiritus Dei: ita ferè eorum peritibus & cogitationibus uanis scelerumq; blanditijs irretiti, que dicuntur, ad nos nequaquam peruenire putamus. Cuius rei exemplum in Dauidæ habemus, qui Nabubanis prophetam persequens aduersus

videntissima parabola arguentem non intellexit, donec aperius illi rem omnem explicaret. Quae causa est, quod legem suam per singulas partes Deus copiose exposuit, & prophetas eiusmodi legis suae interpretes dedit, qui illam singulorum doctrina, admonitioni, redargutioni, & consolationi accommodarent. Idem docendi genus Christum secutum fuisse videmus, quando & legis verum sensum tradidit, & scripturae locos explicauit, ut sui seculi hominum & discipulorum instructioni serui-
 rent. Idem Apostolos fecisse constat, inter quos Paulus eiusmodi ministrum requirit, qui Dei verbum recte sciret, & rebus presentibus accommodare posset. Vehementer ergo errant, qui nuda & verbis Dei recitationem ex scripturis fieri vellent, indignissime autem ferunt, si doctrina praefertur negotijs & personis applicetur. Qui mihi idem facere videntur, ac si aegrotus aliquis phar-
 maco & emplastro, vel etiam cauterium sibi à medico ostendi quidem, non autem adhiberi velit. At si cui illa, nisi recte adhibeantur, nihil prosunt: Ita nec verbi diuini usus nobis aliquis erit, nisi nobis applicetur.

Secundo admonet locus iste, vnde verbi Dei expositio peti debeat. A Christo nimirum, qui nobis ipse dicitur, & quem hic discipuli quoque soliti interrogant. Cum enim solius Legislatoris sit legem, quam tulit, exponere: solus etiam Christus, qui eternum illud & essentiale Dei verbum est, de vero oraculorum Dei sensu interrogari debet. Nec obstat, quod in caelo subiectus, non am-
 plius corporaliter nobiscum versatur. Idem enim nobis hodie in scripturis loquitur, quando Moyses & prophetas, & tandem Apostolos quoque Christi spiritu ad dicendum & scribendum incitatos fuisse constat. Et de Apostolis ipse pronunciat: Qui vos audit, me audit, &c. Vt ergo verus verbi di-
 uini sensus nobis pateat, scripturas diligenter scrutari et conferre, et quaecumque in illis habentur, iuxta hanc analogiam (ut Paulus ait) in Christum dirigere debemus, qui solus nostrae salutis & funda-
 mentum & caput est, in quo nos per fidem in corporis unitatem coalescere oportet. Quem scopum quicumque obseruauerit, licet aliquando proprium & germanum alicuius loci sensum non attingant, ta-
 men ad fidei articulos & vera salutis rationem nunquam aberrabunt. Quotique verò vel extra scriptu-
 ras vagantur, vel ipsidem malignè detortis, extra Christum monstrant, quae nostrae salutis sunt, ij & competer errant, & verbi Dei non interpretes, sed obscuratores & euersores, censeri debent.

Hic praemis parabola interpretationem videamus, in qua primum quid per semen intelligi de-
 bet, dicit. Qui seminatur (inquit) verbum seminat. Vel ut Lucas habet: Semen est verbum Dei. Apud Mattheum verò Verbum regni dicit, Euangelium intelligens, quo regni Dei mysteria tra-
 duntur. Ita verò verbum seminari, ministrum seminari, verbi praedicationem sationi, ecclesiam ter-
 re ante agro conferre. Vbi ante omnia obseruabis, verbum regni, adeoque Dei verbum dici, quod per ministrum praedicatur, siue illud fructum ferat, siue minus. Ad eundem modum Ieremia dicit Deus: Ecce ego posui verba mea in os tuum. Et Ezechiel: Sumes verbum ex ore meo, &c. Nec aliud
 quod prophetae tam frequens est, quam quod Deum eorum quae dicunt, auctorem esse restantur. Cum nemo ignoret, illorum tempore paucissimos fuisse, qui ad verbi praedicationem emendarentur.
 Sicut hoc probe tenenda, tum quod verbi & ministerij ecclesiastici auctoritatem commendant, cum
 quod fanaticos & Anabaptistas conuincunt, qui cum Ecclesiam ex verbo Dei enasci norint, nos
 Dei verbum habere negant, & proinde ecclesias nostras pro Dei ecclesijs nequaquam agnoscunt, sed ab
 illa inae discessionem fieri debere contendunt: eò quod non omnes proficiant qui conciones sacras au-
 diunt. Veniunt autem Isaia loco, qui de verbi Dei effectu habetur, & ex illo ad hunc modum ar-
 gumentantur: Verbum Dei non redit vacuum, sed prosperè perficit id, ad quod perficiendum mit-
 titur. At verbi, quod apud vos praedicatur, quoad hominum emendationem, nullus effectus videtur.
 Non est ergo verbum Dei. Errant autem, quod in Minori ad hominum & morum emendationem
 referunt, quod propheta in genere de verbi effectu loquitur: vel potius ad omnes homines exten-
 dit, quod ad solos electos pertinet. Est enim verbi effectus duplex. Alter quoad electos, qui per il-
 lud regenerantur, & in Christo salui sunt. Alter quoad reprobos, qui ad illius praedicationem in-
 damnantur, sicuti in Caino, Pharaone & alijs horum similibus est videre: quibus tamen in testimo-
 nium praedicatur, ne quid Dei iudicio, quo damnantur, obtendere possint. Vterque verò semper
 praecernitur: cum passim in medio reprobos electos suos Deus habeat: qui caelesti illa verbi plu-
 uia rigati molliuntur & fructus ferunt, licet interim maior hominum pars indies in peius proficiat,

Vnde pretendit
verbi Dei ex-
positio.

Ioan. 5.
1. Pet. 1.
Ioan. 14. 16.
Acto. 1. 2. &c.
Rom. 11.
Luc. 10.
Ephes. 1. 2. &c.

Semen est uere
bum Dei.
Luc. 8.
Matth. 13.

Verbum Dei
est quod minia
ster praedicat.
Ierem. 1.
Ezech. 3. 33.

Isaie 55.

Matth. 10.
Luc. 9.

siq; siue electos siue reprobos spectes, nunquam suo effectu uerbum Dei carere patbit. Quod si hoc solum Dei uerbum agnosci debet, ad cuius predicationem omnes emendantur, dicendam erit, ipso mundi exordio nullos unquam fuisse, qui Dei uerbum predicarint, quando ne Christo quidem centi omnes crediderunt. Agnoscamus ergo hoc fanaticorum hominum delirium, & Dei uerbum ex semetipso aestimemus, non ex pertinaci hominum malitia. Quod si pleriq; illud nullo cum fructu diunt, illorum contumaciam nobis minime fraudi fore cogitemus, si ipsi officium fecerimus.

Cur uerbum Dei conferatur semini. 1. Cor. 1.

Deinde obseruabimus, qua ratione Dei uerbum semini conferatur. Semen si formam respiciat, res uilis & nullius pretij uidetur ijs, qui ipsius naturam ignorant: Ita Dei uerbum coram multis contempnissimum est, & stulticia quadam esse censetur, ut Paulus ait. At semen vim habet naturalem procreandi, que in nullis alijs rebus humana industria factis reperitur. Est enim uis ex qua uel quauis alia materia seminis alicuius imaginem propriissimam fingat, nunquam tamen efficit, ut aliquid ex se se simile procreet: Ita solum Dei uerbum homines regenerandi & in illis fructus Deo gratos proferendi vim habet, quam nulla hominum traditiones habent, uel uisus, uel obsequium pietatis exornentur. Ut uero seminis uis tum demum se exeret, quando terre committitur: Ita Dei uerbum, non nisi ubi animis conceptum fuerit, homines regenerat, & in illis fructus fidei ueritatis profert. Et sicuti semen non aliam ob causam fertur, quam ut fructum ferat: Ita hoc uerbum uerbi uel uel predicatur, ut inter homines, qui natura steriles sunt, fructus suos procreet. Quia uero illi ministros Christus exactoribus cofert, qui a uinea Domine cultoribus fructus exigere debent. Ita les olim prophetas, deinde Ioannē, & tandem ipsum Christum & Apostolos fuisse legitur. Uerbum de agri qualitate testatur, nū ille ad fructus ferēdos aptus, siue omnino sterilis sit: Ita et uerbi predicatione comitantur, de hominū ingentis iudicare licet, quando per hanc aut meliorem deteriorē sunt. Tandē, ut frustra seritur, nisi deus incrementū dederit: Ita frustra predicatio seritur, nisi illorum laboribus Deus benedixerit. Quare uerbi studio preces assidue coniungi nece-

Matth. 21. Hebr. 6. 1. Cor. 3.

esse. Porro remoras exponit Christus, quibus uerbi effectus impeditur, & tria facit auctorem uerbi, qui fructus nullos ferunt, ut ostendat illorum semper maiorem numerum fore, quibus uerbi frustra predicetur. Primum eorum est, qui semen in uiam excipiunt. Intelliguntur autem hi, quorum animi, instar uie publicae & tritice, uanisimē cogitationibus, affectibus prauis & omni genere opinionibus patent, nec Dei uerbum ad se pertinere putant, sed illud ex more audiunt, ne palam impijs habeantur, ijs similes, de quibus Dominus apud Ezechielem conqueritur, dicens: Et tu fili hominis, filij populi tui colloquuntur de se iuxta parietes, et in ostijs domorū loquuntur alter ad alterum, quis uidelicet ad proximum suum, dicendo, Venite quaso, & audite, quod nam uerbum regnum nū, si a Domino. Et ueniunt ad te ut populus, sedentes, corā te populus meus, & audiunt sermone meos, quos tamen non faciunt, quoniam cationes edunt ore suo, sed post emolumentum eorum uolunt eorum. Et ecce tu es eis ut canticū ludibrorum, quod suauē sonat, & c. Istis idem, quod sterilitatem uiam sparsa, euenit. Ut enim illud ab auiibus deuoratur, nec ullum fructū profert: Ita his factis, feriales uolucres satan immittit, qua uerbi semen ex illorum cordibus auferant, ne qua cationaria in illis reliqua maneat, qua ad fructus ferendos excitentur. Sunt he uanisimae carnis cogitationes, affectus improbi, turpia hominum leuissimorum colloquia, illusorum Dei dictoria, hostium ueritatis sophismata, et infinita alia eius generis, qua si semel admittat homo, mox omnis apud illum uerbi auctoritas: quod sit, ut nec illi credere, nec aliquos fidei fructus ferre, nec salutem cogitari possit. Exempla horum multa adduci possent, sed ijs minime opus est, cum infelices illas aures uerbi quam non animis nostris obuolitare sentiamus. Quare de hoc potius cogitandum erit, quare ratio illis occurri possit, ne noceant: ubi trium praecipue nos meminisse oportet. Primum cogitemus nos in Dei conspectu instar discipulorum uersari, & institutione opus habere. Deinde hostis nostris communitis memores, illum nunquam quiescere cogitemus, & proinde assidua uigilia nobis opus esse. Tertio animos ad uerbi medicationem componamus, eosdem a prauis cogitationibus reuocemus, declinamus item impiorum colloquia, disputationes eorum horreamus, & diaboli suggestionem esse sciamus, quia quid uerbi contempnam suadet. Addamus hū preces ardentes, & mox nos sancto proficere, illud inflammatos innovari, & fructus ferre uidebimus in Christo Iesu, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

Qui nam semen uerbi in uiam excipiunt.

Ezech. 33.

Aues infernales.

Ut aues ille arceri debeant. 1. Pet. 5.

ue in pro ex pti ue
E t f
E ab s
offici de
hoc frugi
Facit aut
per dicitur
bum nobis
Secu
dem & v
istis mro
argui an
concupi
nis paror
temporib
luerunt,
bem dedu
licitatem
spij for
nec ea qu
ter medic
sum uel
more car
brba int
stem illi
fide Chri
E f
perpetuo
mari, uil
pauc, &
Si enim
nores es
riantur
modo fr
sant, &
concupi
hi doctri
Tam er
Christia
ad istan
At q
lā mibi

